

Tööleht "Meie pääsukesed".

Kuupäev:..... Vaatlejad:

Vaadake ümbruses ringi.

1. Milliseid pääsukesti lendamas märkate?

2. Jälgige, kuhu nad lendavad ja mida teevad.

Kirjutage, mida pääsukesed teevad:

.....

3. Otsige üks pääsukeste pesa.

Millisele pääsukeseliigile see kuulub?

4. Sättige ennast selle lähiste mugavalt istuma.

5. Vaadake pesa ja pesa juures toimuvat tegutsemist binokliga.

Kas pesa on valmis või alles ehitamisel?

Kas pesas on munad ja üks vanem on pidevalt haudumas?

.....

Kas pesas on pojad ja kostab sädistamist?

6. Kui pesas on pojad, siis...

...loendage kokku, mitu korda käivad pääsuvanemad oma poegi toitmas
3, 5 või 10 minuti jooksul.

Vaatasime minutit. Söötmas käisid korda.

Arvutage, mitu korda käivad nad poegi söötmas 1 tunnis?

.....

RÄÄSTAPÄÄSUKE

Valge laik tagaseljal.

Rahvapärane nimi "pottpääsuke".

Pesa räästa all õues.

Pesa pealt enamasti suletud, sissepääsuavaga ülemises servas.

Osav ehitaja, kasutab savi, pori, sülge ja kõrsi.

Laul tasane sädin ja häälistsused "purts", "lörts", "sirts".

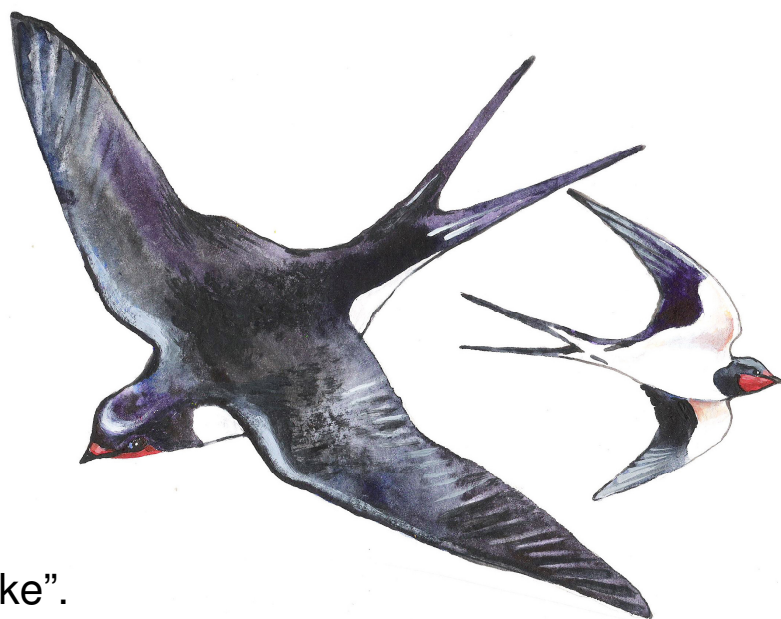
SUITSUPÄÄSUKE

Pikk kääride moodi saba.

Punane kurgualune.

Eesti rahvuslind.

Rahvasuus ka "laulupääsuke".

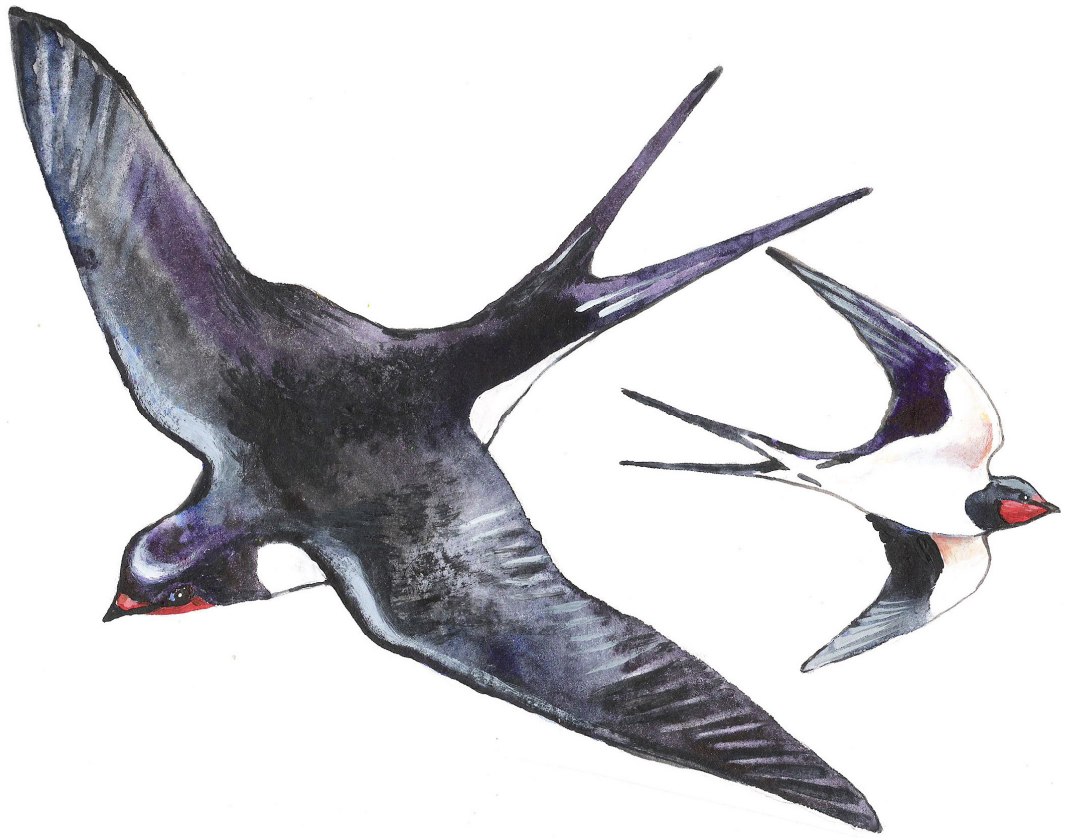
Pesa siseruumides (pööning, kuur, ait).

Pesa pealt avatud.

Laul:

"Tegin püksid, tegin püksid, kaks reit korraga,
tõmbasin lõhki, ka-kärr".

Tööleht “Ühiselulised putukad”

Kuupäev:..... Vaatlejad:

Juhatage herilane, kimalane, sipelgas ja meemesilane oma koju!

Ühendage joonega ühiseluliste putukate pildid ja nende pesade pildid.

Kirjutage putukate nimed piltide peale.

.....

.....

.....

.....

Uurige ümbrust ja otsige neid putukaid lillepeenardest, murust, maapinnalt, õitsevatelt põõsastest ja puudelt.

Tehke leitud putukate piltide juurde tärn : *

Maarja küla kevad-suvine programm „Meie õue elanikud“

KIMALASED

- Neid kutsutakse ka maamesilasteks ja kumalasteks.
- Nad tolmeldavad taimi, korjates nektarit ja õietolmu.
- Nad võivad nõelata.
- Nad on looduskaitse all.

- Üle talve elavad ainult noored emased.
- Neil on peres üks ema, töölised ja hilissuvel ka isakimalased.

- Pesad on maapinnas, räästaalustes, aedades jm.
- Kärjed ehitatakse vahast, mida saadakse tagakeha alumiselt küljelt.
- Vastseid toidavad noored töökimalased.
- Nende vastseid toidetakse õienektari ja õietolmu seguga.
- Korjelennul käivad vanemad töökimalased.

MEEMESILASED

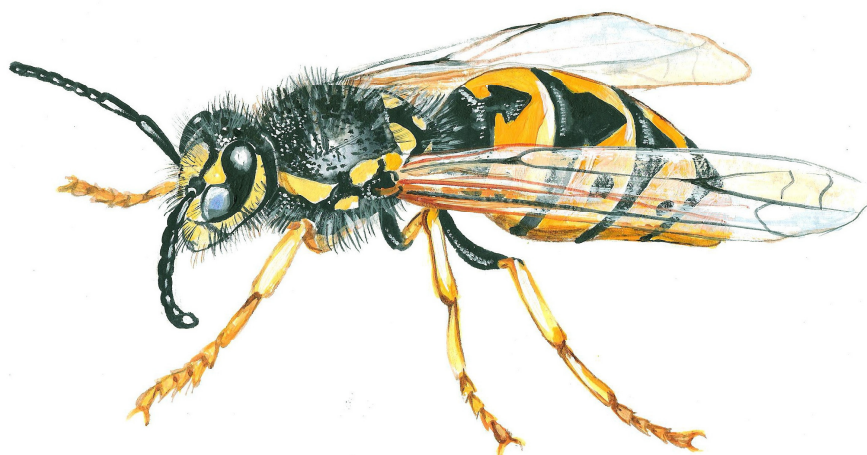
- Neid kutsutakse ka kodumesilasteks.
- Inimene kasutab nende mett, õietolmu, taruvaiku ja vaha.
- Nende vastseid toidetakse mee ja õietolmu seguga.
- Nad võivad nõelata.
- Kärjed ehitatakse vahast.
- Üle talve elab kogu mesilaspere.
- Nad tolmeldavad taimi.
- Vastseid toidavad noored töomesilased.
- Korjelennul käivad vanemad töomesilased.
- Neil on peres üks ema, töölisid ja hilissuvel ka isakimalased.

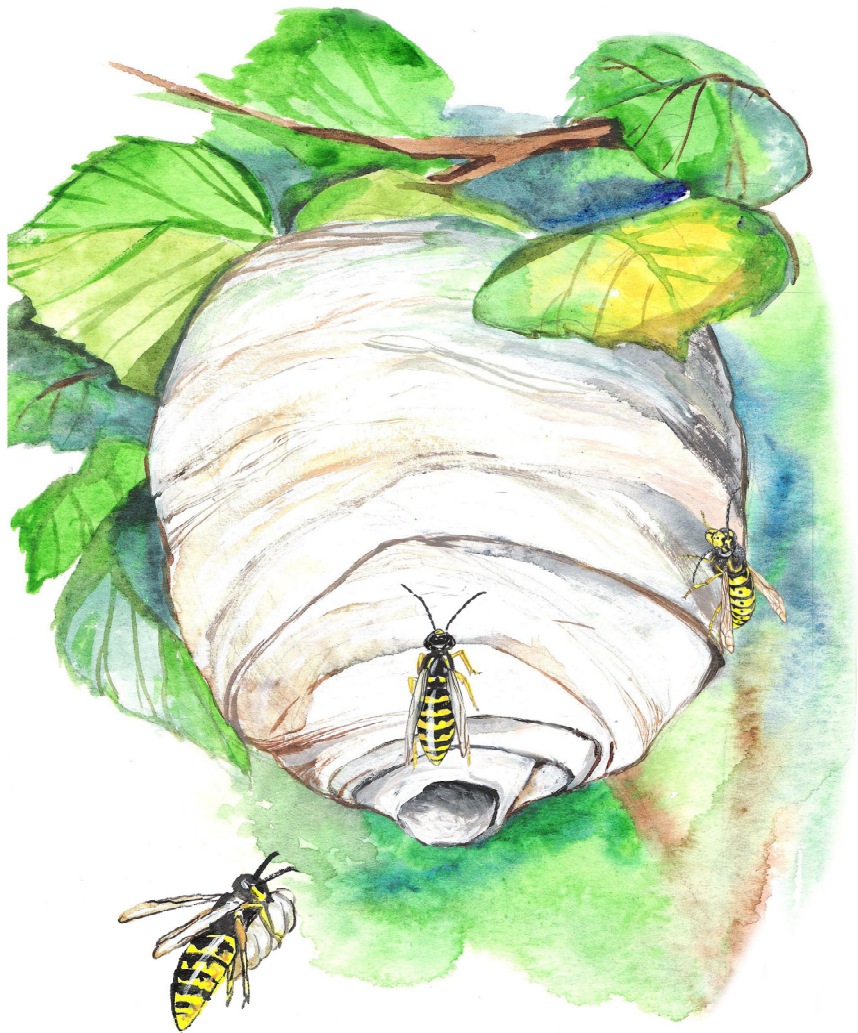
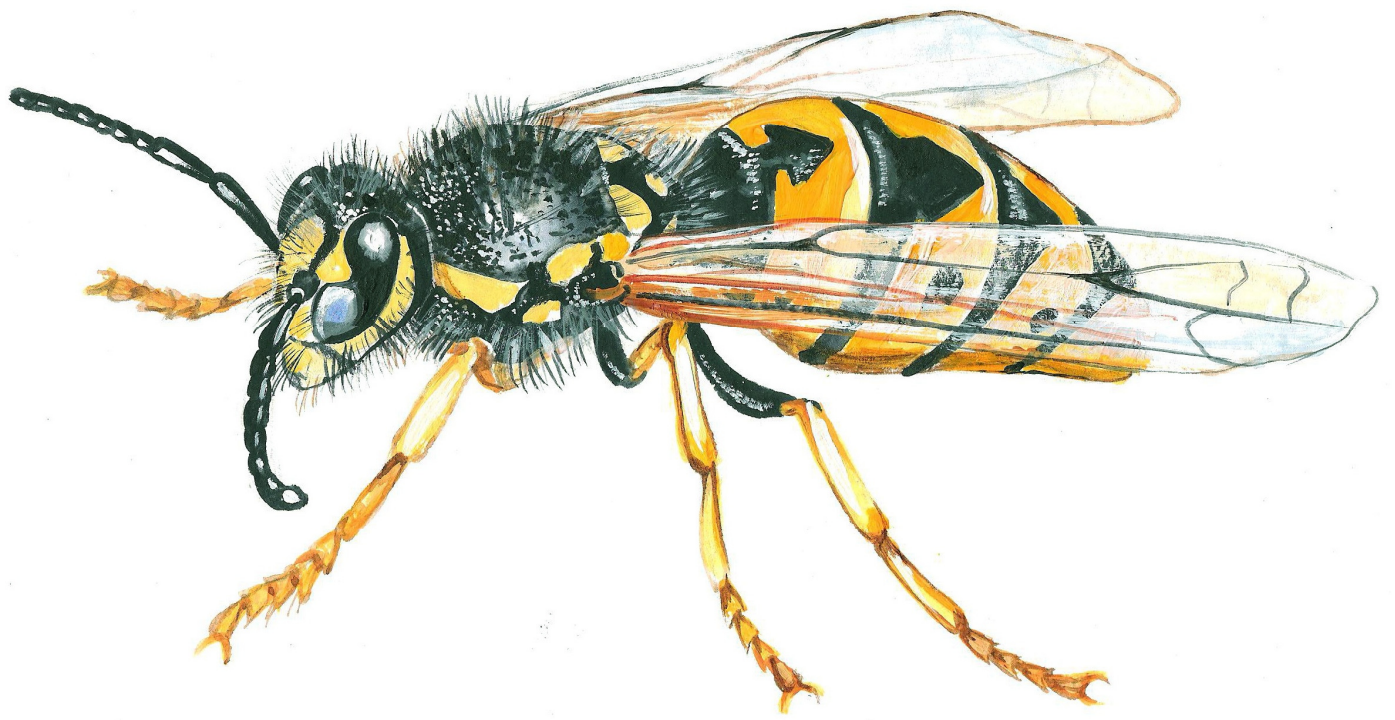

HERILASED

- Vastseid toidetakse lihaga.
- Nad võivad nõelata.

- Üle talve elavad ainult noored emased.
- Vastseid toidavad noored tööherilased.
- Vastseid toidetakse lihaga (erinevad putukad).
- Jahiretkedel käivad vanemad tööherilased.
- Neil on peres üks ema, töölised ja hilissuvel ka isaherilased.
- Valmikumid söövad puuvilju, varastavad mett ja lendavad moosikeetmisel moosi maitstva.
- Kärjed ehitatakse läbimälutud puidust.

SIPELGAD

- Sipelgatel on peres üks või mitu munevat emasipelgat ja viljatud emased töölised ning paaritumisperioodil ka isased.
- Neil on arenenud tööjaotus.
- Vastseid toidavad noored töösipelgad.
- Välitöödel käivad vanemad töösipelgad.
- Pulmalennu ajal on neil tiivad.
- Neil on kaitseks sipelghape, mida pritsitakse hammustus-haava (kuklased) või astla torkehaava (punased raudsikud).
- Sipelgad „lüpsavad“ lehetäisid suhkru saamiseks.
- Vastsed söövad põhiliselt liha.
- Üle talve elab sipelgapere.
- Nad tolmeldavad taimi (näiteks metspipart).
- Kuklased on looduskaitse all.
- Kuklased (15 liiki) on olulised metsakahjurite hävitajad.
- Sipelgad levitavad sinilillede ja ülaste seemneid.
- Sipelgad ehitavad keerukaid kambrite ja käikudega pesi.
- Sipelgaid on Eestis leitud 38 liiki.

KUKLANE

MURELANE

